

ÚVOD

Od roku 1997 každé dva roky Správa slovenských jaskýň organizuje vedecké konferencie *Výskum, využívanie a ochrana jaskýň* (Mlynky, 1997; Demänovská Dolina, 1999; Stará Lesná, 2001; Tále, 2003), ktoré sa stali pravidelným odborným speleologickým podujatím na Slovensku. V rámci odborného programu konferencií sa prezentujú najmä najnovšie výsledky z výskumu, monitorovania a ochrany jaskýň na Slovensku, pričom viaceré z nich sú výsledkom spolupráce s českými, poľskými a maďarskými odborníkmi. Niektorých konferencií sa zúčastnili dokonca aj odborníci z mimoeurópskych štátov – z Japonska a Austrálie, ktorí prezentovali poznatky z výskumu našich jaskýň získané počas ich pobytu na Slovensku. Nechýbajú však ani referáty týkajúce sa speleologickej dokumentácie, prevádzky sprístupnených jaskýň či histórie jaskyniarstva.

V poradí 5. vedecká konferencia sa konala v Demänovskej Doline (hotel Repiská) v dňoch 26. – 29. 9. 2005. Hlavným dôvodom opätovného organizovania konferencie v Demänovskej Doline (prvýkrát v roku 1999 pri príležitosti 30. výročia založenia Správy slovenských jaskýň) bolo životné jubileum RNDr. Antona Droppu, CSc., ktorý veľkú časť svojej vedeckej činnosti venoval výskumu Demänovských jaskýň. Spoluorganizátormi konferencie boli Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Slovenská speleologická spoločnosť a Asociácia slovenských geomorfológov pri SAV.

Po príchode a registrácii účastníkov popoludní a večer 26. 9. 2005 sa program konferencie začal nasledujúci deň celodennou exkurziou krasom Demänovskej doliny s prehliadkou Demänovskej jaskyne mieru a Demänovskej jaskyne slobody. S potešením mnohých účastníkov odborný sprievod zabezpečil RNDr. A. Droppa, CSc., ktorý okrem množstva zaujímavých poznatkov poukázal aj na spôsob a obmedzené technické pomôcky speleologického prieskumu a výskumu tunajších jaskýň v 50. rokoch minulého storočia.

Na druhý deň sa uskutočnilo oficiálne otvorenie konferencie s príhovormi Ing. J. Hlaváča, riaditeľa Správy slovenských jaskýň, Prof. RNDr. P. Bosáka, DrSc., viceprezidenta Medzinárodnej speleologickej únie (UIS), a Mgr. B. Kortmana, predsedu Slovenskej speleologickej spoločnosti. Vedecký prínos práce RNDr. A. Droppu, CSc., pre poznanie krasu a jaskýň zhodnotil Doc. RNDr. J. Jakál, DrSc., z Geografického ústavu SAV, kde jubilant dlhé roky pracoval (na speleologickej pobočke v Liptovskom Mikuláši). Následne si RNDr. A. Droppa, CSc., prevzal z rúk Ing. J. Hlaváča čestné uznanie ministra životného prostredia SR za celoživotné dielo pri prieskume a výskume jaskýň na Slovensku. V mene poľských jaskyniarov jubilanta pozdravili Prof. J. Głazek a Prof. R. Gradziński, ktorí mu odovzdali čestné uznanie za dlhoročnú spoluprácu.

Odborný program konferencie tvorilo 48 referátov a posterov, vrátane spomenutého úvodného referátu J. Jakála. Rozdelili sa do týchto tematických blokov: (1) geológia a geomorfológia vo vzťahu k jaskyniam Demänovskej doliny (viaceré referáty nadväzujú na výskumnú činnosť RNDr. A. Droppu, CSc.); (2) geológia, geochemia a geomorfológia; (3) hydrológia a speleoklimatológia; (4) biospeleológia, mikrobiológia a paleontológia; (5) geoekológia a ochrana krasu a jaskýň; (6) speleologická dokumentácia a prieskum, prevádzka sprístupnených jaskýň, história jaskyniarstva. V predloženom zborníku je uverejnených 38 referátov.

Referáty tvorili hlavnú časť programu konferencie 28. a 29. 9. 2005. V podvečerných hodinách 28. 9. 2005 sa účastníci presunuli do Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, kde bola vernisáž výstavy o živote RNDr. A. Droppu, CSc. Po návrate do hotela Repiská sa uskutočnila slávnostná prezentácia novej publikácie *Kras Slovenského raja*, ktorej autormi sú RNDr. L. Novotný a Ing. J. Tulis. Monografia z odborného hľadiska prezentuje výsledky 40-ročného speleologického prieskumu a výskumu krasu a jaskýň Slovenského raja, ktorý vykonávali a naďalej vykonávajú jaskyniari zo Spišskej Novej Vsi.

Program konferencie sa skončil v neskorých popoludňajších hodinách 29. 9. 2005. Prítomných bolo 84 účastníkov, z toho 33 zo zahraničia (Českej republiky, Poľska a Austrálie). Z domácich účastníkov sa okrem zamestnancov Správy slovenských jaskýň konferencie zúčastnili zástupcovia Geografického ústavu SAV v Bratislave, Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, Fakulty prírodných vied UPJŠ v Košiciach, Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku, Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici (pracovisko Banská Štiavnica), Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave, Štátnej ochrany prírody SR, Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva a Slovenskej speleologickej spoločnosti. Zo zahraničných účastníkov išlo najmä o zástupcov spolupracujúcich organizácií – Geologického ústavu AV ČR v Prahe, Agentúry ochrany prírody a krajiny ČR v Prahe (vrátane Správy jaskýň Moravského krasu v Blansku), Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, Ústavu pôdnej biológie AV ČR v Českých Budějoviciach, Ústavu geologických vied Jagiellonskej univerzity v Krakove, Geologického ústavu PAV vo Varšave, Geologického ústavu Univerzity A. Mickiewicza v Poznani a Geografického ústavu Vroclavskej univerzity. Potešením bola účasť hostí z ďalekej Austrálie. Správa slovenských jaskýň s mnohými z nich rozvíja a udržiava dlhodobú spoluprácu a pracovné kontakty zamerané aj na riešenie úloh týkajúcich sa výskumu, monitoringu, dokumentácie a ochrany jaskýň na Slovensku.

Pavel Bella